

โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เมืองแห่งไมซ์ เมืองแห่งสตาร์ทอัพ และเมืองนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis

กิจกรรมที่1.1 การพัฒนาบุคลากรด้านการบริการแพทย์แผนไทย 100 คน
วันที่ 27 -31 สิงหาคม2564 ณ โรงแรม ดิเอ็มเพรส เชียงใหม่ และผ่านระบบออนไลน์

กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

Aug.

27 การอบรมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาคลินิกการแพทย์แผนไทยให้ยั่งยืน

28 หลักการแพทย์แผนไทยสำหรับภาวะการระบาดโรคโควิด 19

29 การใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย

30 หลักการวินิจฉัยโรคและตรวจสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย

31 ตำรับยาแผนไทยที่ควรมีไว้ประจำคลินิกสำหรับใช้รักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุ

99
คน

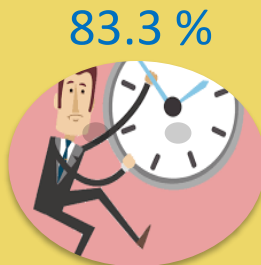
ความพึงพอใจ

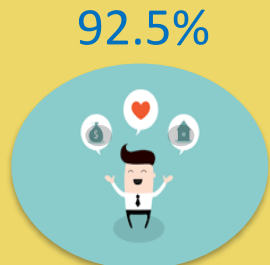
การถ่ายทอดของวิทยากร

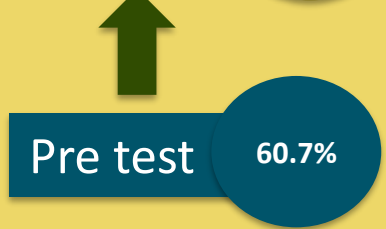
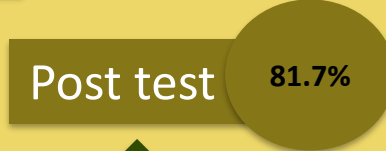
การนำความรู้ไปใช้
ประโยชน์

ระยะเวลา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย
(Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)

การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมย่อย

1.1

พิธีการเปิดกิจกรรม นายชัชวาล ฉายะบุตร รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 99 คน ประกอบด้วย คลินิกการแพทย์แผนไทยเอกชน
โรงเรียนแพทย์แผนไทย สถานประกอบการด้านสุขภาพโรงพยาบาลเอกชน และวิสาหกิจชุมชน

- ❶ อภิปราย เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาคลินิกแพทย์แผนไทยให้ยั่งยืน
วิทยากร โดย อาจารย์โจน จันโต อาจารย์พิเศษฐ โตนิตวงศ์ และอาจารย์วัลลภ เผ่าพันธ์
- ❷ ประชุมกลุ่ม เรื่อง การนำโคกหนองนาโมเดลประยุกต์กับองค์ความรู้แพทย์แผนไทยในการจัดบริการคลินิกการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม
วิทยากร โดย วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สมาพันธ์การแพทย์แผนไทยล้านนา
สมาคมแพทย์แผนไทยเชียงใหม่ และแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ จาก รพช. และ รพสต. ในจังหวัดเชียงใหม่

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย
(Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)
การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมย่อยที่ 1.1

ผลงานระหว่างดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 1 การนำโคกหนองนาโมเดลและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คลินิกในพื้นที่ ๕๐-๒๐๐ ตรว.

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย
(Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)
การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมย่อยที่ 1.1

ผลงานระหว่างดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 2 การนำโคกหนองนาโมเดลและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คลินิกในพื้นที่ ๒๐๐ ตรว.-2 ไร่

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย (Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)

การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมย่อยที่ 1.1

ผลงานระหว่างดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 3 การนำโคกหนองนาโมเดลและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คลินิกในพื้นที่ ๓ - ๕ ไร่

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย
(Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)
การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมย่อยที่ 1.1

ผลงานระหว่างดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 4 การนำโคกหนองนาโมเดลและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คลินิกในพื้นที่ ๕ - ๑๐ ไร่

TTMCM
COURSE
27-31
AUGUST **2021**

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย (Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis)

การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย

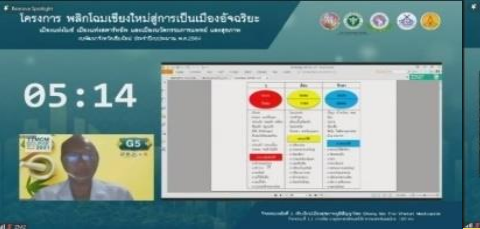
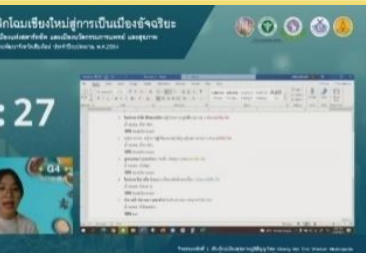
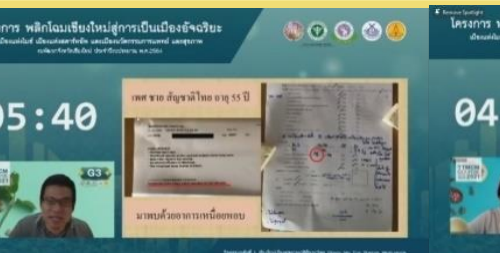
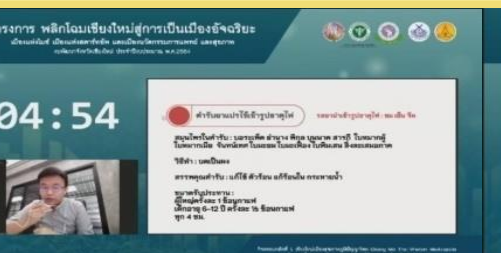
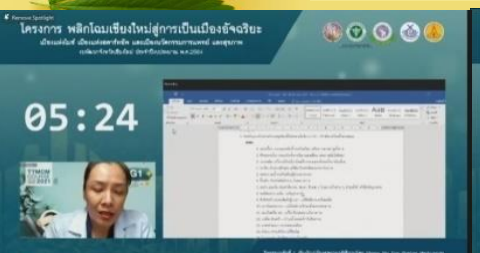
กิจกรรมย่อยที่ 1.1

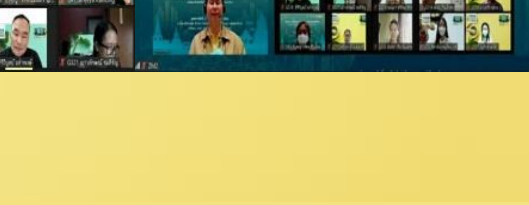
ผลงานระหว่างดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 5 การนำโคกหนองนาโมเดลและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คลินิกในพื้นที่ ๑๐ ไร่

28 สิงหาคม 2564

- 1 บรรยาย เรื่อง หลักการแพทย์แผนไทยสำหรับภาวะการระบาดโรคโควิด 19 วิทยากร โดย นพ.จักรารุณ เมื่อกอง
- 2 บรรยาย เรื่องสมุนไพรในตำรับยาแผนไทยตามคัมภีร์ตักศิลาสำหรับภาวะการระบาดของโรคโควิด-19 ; ยาระกั่วพิษไข้ ยาแปรไข้ และยาแก้ไขอื่น ๆ โดย อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์
- 3 บรรยาย เรื่อง ยาครอบไข้ โดย อาจารย์วัลลภ เผ่าพนัส 4 บรรยายเรื่อง ยาประสะผิว โดย อาจารย์รักศักดิ์ อิทธิเดช
- 5 ฝึกปฏิบัติ การใช้ตำรับยาแผนไทยตามคัมภีร์ตักศิลาสำหรับภาวะการระบาดของโรคโควิด 19 5 กลุ่ม โดยวิทยากรได้แก่ รศ.ดร.พณีย์ ศิริสะอาด อาจารย์วัลลภ เผ่าพนัส อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์ อาจารย์รักศักดิ์ อิทธิเดช และ แพทย์แผนไทยจากโรงพยาบาลสารภี โรงพยาบาลแม่แตง โรงพยาบาลแม่เมาะ โรงพยาบาลสันป่าตอง โรงพยาบาลไชยปราการ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแดง

- 1 บรรยาย เรื่อง การใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย วิชยากร โดย นพ.จักรารุจ เผือกคง
- 2 บรรยาย เรื่องสมุนไพรในตำรับยาที่เข้ากัญชาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย ตำรับสุขไสยาศน์ โปสาลี รีดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนัง โดย อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์
- 3 บรรยาย เรื่อง ตำรับยาแก้ลมแก้เส้น โดย อาจารย์วัลลภ เผ่าพนัส 4 บรรยายเรื่อง น้ำมันกัญชา หมอเดชา โดย อาจารย์รัชศักดิ์ อิทธิเดช
- 5 ฝึกปฏิบัติ การใช้ตำรับยาที่เข้ากัญชาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม โดยวิชยากรได้แก่ รศ.ดร.พาดิ ศิริสะอาด อาจารย์วัลลภ เผ่าพนัส อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์ อาจารย์รัชศักดิ์ สิทธิเดช และ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ จากโรงพยาบาลสารภี โรงพยาบาลแม่แตง โรงพยาบาลแม่สาย โรงพยาบาลสันป่าตอง โรงพยาบาลไชยปราการ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแดง

โครงการ พลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

เมืองแห่งโมซ์ เมืองแห่งสตาร์ทอัพ และเมืองนวัตกรรมการแพทย์ และสุขภาพ

งพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

30 สิงหาคม 2564

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis
กิจกรรมที่ 1.1 การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย 100 คน

อภิปราย เรื่อง หลักการวินิจฉัยโรคและตรวจสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย
วิทยากร โดย อาจารย์เนตรดาว ยวงศรี อาจารย์พรพิมล เจริญสุข และอาจารย์สุจิรา เกลื้อนถนอม
คลินิกการแพทย์แผนไทยเนตรดาว

โครงการ พลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

เมืองแห่งโมxie เมืองแห่งสตาร์ทอัพ และเมืองนวัตกรรมการแพทย์ และสุขภาพ

งพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

31 สิงหาคม 2564

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis
กิจกรรมที่ 1.1 การพัฒนาบุคลากรด้านคลินิกการแพทย์แผนไทย 100 คน

- 1) ชมวิถีทัศน์ ตำรับยาแผนไทยที่ควรมีไว้ประจำคลินิก สำหรับใช้รักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุ
- 2) อภิปราย การใช้ตำรับยาแผนไทยที่ควรมีไว้ประจำคลินิกสำหรับใช้รักษาในกลุ่มผู้สูงอายุ

วิทยากร โดย อาจารย์เนตรดาว ยวงศรี อาจารย์พรพิมล เจริญสุข และอาจารย์สุจิตรา เกื้อถนอม

คลินิกการแพทย์แผนไทยเนตรดาว

โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เมืองแห่งไมซ์ เมืองแห่งสตาร์ทอัพ
และเมืองนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis

กิจกรรมที่ 1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการแพทย์ภูมิปัญญาไทยที่ใช้ในการบริการคลินิกการแพทย์แผนไทย
วันที่ 6 – 8 กันยายน 2564 ณ โรงแรม ดิเอ็มเพรส เชียงใหม่และผ่านระบบออนไลน์

กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย (Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis) การอบรมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการแพทย์ภูมิปัญญาไทย ที่ใช้ในการบริการคลินิกการแพทย์แผนไทย

Sep.

6 การประยุกต์องค์ความรู้ตามรศยาเพื่อพัฒนาเป็นเมนูอาหารตามแนวทางการแพทย์แผนไทย

7 การวิเคราะห์รศยาของตำรับยาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย

8 องค์ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย และหัตถเวชฯ

ความพึงพอใจ

97.5 %

การถ่ายทอดของวิทยากร

97.5 %

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

84.0%

ระยะเวลา

93.3%

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

Post test 84.9%

Pre test 60.4%

6 กันยายน 64

- ❶ อภิปราย เรื่อง การประยุกต์องค์ความรู้ตามรสนิยมเพื่อพัฒนาเป็นเมนูอาหารตามแนวทางการแพทย์แผนไทย
วิทยากร โดย อาจารย์ วัลลภ เผ่าพันธ์ อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์ และรศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุด
- ❷ อภิปราย เรื่อง การจัดเมนูอาหารต้านโรคในกลุ่ม NCD ตามแนวทางการแพทย์แผนไทย
วิทยากร โดยอาจารย์ วัลลภ เผ่าพันธ์ อาจารย์กิตติ กิตติจารุงค์ และรศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุด
- ❸ ประชุมกลุ่ม เรื่อง การจัดเมนูอาหารต้านโรคในกลุ่ม NCD ตามแนวทางการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม
วิทยากร โดย สมาพันธ์การแพทย์แผนไทยล้านนา สมาคมแพทย์แผนไทยเชียงใหม่ เดชสิทธิ์คลินิกการแพทย์แผนไทย และ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ จากโรงพยาบาลแม่วาง
โรงพยาบาลเชียงดาว โรงพยาบาลไชยปราการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแดง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านต้นแก้ว

โครงการ พลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ
เมืองแห่งไม้ เมืองแห่งสตาร์ทอัพ และเมืองนวัตกรรมการแพทย์ และสุขภาพ
จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

อาจารย์วัลลภ เผ่าพันธ์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง วิทยาการ

อาจารย์กิติติ กิตติจรรุงศรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาการ

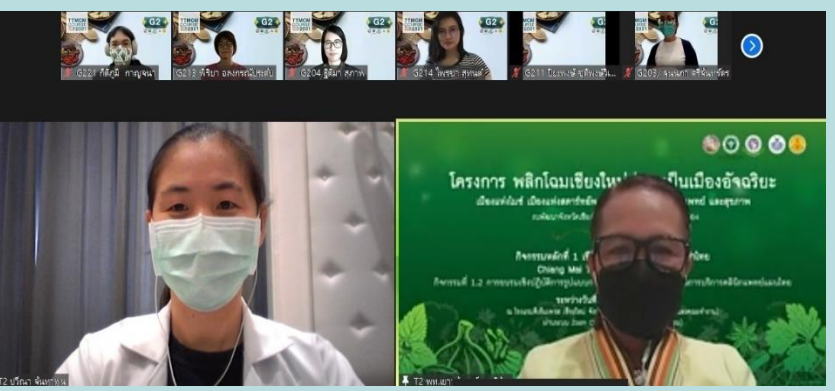
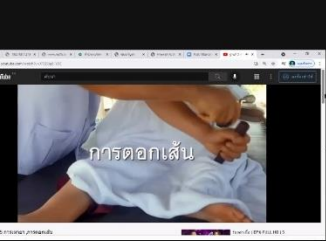
โครงการ พลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ
Smart City Development and Innovation Management Strategy
เชียงใหม่ 2564

Presented by: วัลลภ เผ่าพันธ์
Project Lead: วัลลภ เผ่าพันธ์
Project Manager: วัลลภ เผ่าพันธ์

รศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุด
คณะสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ดำเนินรายการวิทยากร

- ❶ อภิปราย เรื่อง หลักการปฐมพยาบาลตามแนวทางการแพทย์แผนไทย วิทยาการ โดย อาจารย์ วัลลภ เผ่าพันธ์ อาจารย์กิติติ กิตติจรรุงศรี และรศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุด
- ❷ อภิปราย เรื่อง การวิเคราะห์รศยาของตำรับยาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย วิทยาการ โดยอาจารย์ วัลลภ เผ่าพันธ์ อาจารย์กิติติ กิตติจรรุงศรี และรศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุด
- ❸ ฝึกปฏิบัติ เรื่อง การวิเคราะห์รศยาของตำรับยาแผนไทย รศยา 9 รศส่งผลต่อรสประฐาน 3 รศ 5 กลุ่ม วิทยาการ โดย สมาพันธ์การแพทย์แผนไทยล้านนา สมาคมแพทย์แผนไทยเชียงใหม่ เทศลธิ์รศคลินิกการแพทย์แผนไทย และ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ จากโรงพยาบาลแม่วาง โรงพยาบาลเชียงดาว โรงพยาบาลไชยปราการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแดง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านต้นแก้ว

- 1 อภิปราย เรื่อง องค์ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย
วิทยากร โดย อาจารย์ วัลลภ เผ่าพันธ์ อาจารย์กิตติ กิตติจารุงศ์ และรศ. ดร. ไชยวัฒน์ ไชยสุต
- 2 การบรรยาย เรื่อง หัตถเวชในการดูแลผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย มี 5 ฐาน
วิทยากร โดย สมาพันธ์การแพทย์แผนไทยล้านนา สมาคมแพทย์แผนไทยเชียงใหม่
เดชสิทธิ์คลินิกการแพทย์แผนไทย และ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์
จากโรงพยาบาลแม่วาง โรงพยาบาลเชียงดาว โรงพยาบาลไชยปราการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแดง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านต้นแก้ว

นิทรรศการแบบ Virtual

คู่มืออาชีพวิถีแพทย์แผนไทย
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ภายใต้โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ
เมืองแห่งไม้ เมืองแห่งศาสตร์กัญญา และเมืองนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ
ฉบับพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
สำนักบริการแพทย์แผนไทยล้านนา
สำนักแพทย์แผนไทยเชียงใหม่

คู่มือธรรมา ๘ ธสและตำรับยาไทย

ภายใต้โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ
เมืองแห่งไม้ เมืองแห่งศาสตร์กัญญา และเมืองนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ
ฉบับพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
สำนักบริการแพทย์แผนไทยล้านนา
สำนักแพทย์แผนไทยเชียงใหม่

ชมสื่อวิถีพอเพียง
โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เมืองแห่งไม้
เมืองแห่งศาสตร์กัญญา และเมืองนวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ
กิจกรรมหลักที่ 1 เชียงใหม่เมืองสุขภาพภูมิปัญญาไทย
Chiang Mai Thai Wisdom Medicopolis
กิจกรรมที่ 1.1 การพัฒนาบุคลากรด้านวิถีการดูแลสุขภาพแบบไทย

อาคารแพทย์แผนไทย 1
องค์ความรู้แพทย์แผนไทย

www.lannathub.org/th

หัตถการ ฐานที่ 1
การขุดยา / การสุบยา

วิถีทัศน์ หัตถเวชในการดูแล
ผู้สูงอายุตามแนวทาง
การแพทย์แผนไทย

หัตถการ ฐานที่ 3
การนึ่งย่น / การเคี้ยวแหก

หัตถการ ฐานที่ 2
การกับหม้อเกลือ / การอบสมุนไพร
การนวดไทยนตลก

หัตถการ ฐานที่ 4
การพอกตา / การพอกหน้า

หัตถการ ฐานที่ 5
การเผายา / การดองยา

คู่มือ

กลุ่มที่ 1

ประโยชน์จากการ เรียนรู้ในโครงการฯ

01

การพัฒนาตนเอง

ขมวดความคิดรวบยอดหลักการรักษาบำบัดโรคด้วยศาสตร์แพทย์แผนไทยและการดูแลสุขภาพองค์รวมที่เน้นการพึ่งพาตนเอง

02

แบ่งปันประสบการณ์เพื่อนร่วมวิชาชีพ

เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับอาจารย์ผู้ให้ความรู้และเพื่อนร่วมวิชาชีพผ่านการทำงานกลุ่มร่วมกัน

03

เรียนรู้ที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ตระหนักรู้ว่างานคลินิกแพทย์แผนไทยมีมิติที่เกี่ยวข้องกับชุมชน จึงต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการผลักดันสุขภาพดี วิถีไทย

04

เรียนรู้สร้างเครือข่ายทางสังคมด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน

ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของพลังเครือข่ายทางสังคมที่จะช่วยผลักดันงานด้านการส่งเสริมสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

การนำไปใช้ประโยชน์

04 การใช้อาหารให้เป็นยา

เห็นความสำคัญและประยุกต์ใช้เมนูอาหารให้เป็นยารักษาโรค เพื่อเสริมประสิทธิภาพการรักษา

01

การสร้างความแปลกใหม่ที่ลงตัว

การประยุกต์ใช้โคกหนองนาโมเดลกับการแพทย์แผนไทยเพื่อการพึ่งพาตนเองและสร้างคลินิกแพทย์แผนไทยในอ้อมกอดของธรรมชาติ

02

การพัฒนาตำรับยาและการรักษา

การใช้ตำรับยาให้ตรงกับสมุฏฐานของโรคเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยโดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น คุณภาพของวัตถุดิบ วิธีการปรุงยา ตลอดจนหลักการวางยาในการรักษาโรค

03

การบูรณาการความรู้แขนงต่างๆ

เห็นความสำคัญของการศึกษาและศาสตร์ความรู้ทุกแขนงไม่ว่าแผนปัจจุบันและแผนไทยเพื่อบูรณาการร่วมกันอย่างลงตัวและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

01

จัดกิจกรรมแบบต่อเนื่อง

เป็นการเติมเต็มความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ก้าวทันกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพ

02

ต่อยอดประสบการณ์ด้วยการลงพื้นที่จริง

เปิดโลกทัศน์ใหม่ให้เห็นการประยุกต์ใช้โคกหนองนาโมเดลหรือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะตัวต้นแบบ

03

บอกเล่าเรื่องราวผ่าน success story

สร้างแรงบันดาลใจแก่แพทย์แผนไทยและผู้ประกอบการด้านสุขภาพด้วยกรณีศึกษาที่สำเร็จ

04

แนะนำแนวทางทำกิจกรรม CSR

ต่อยอดความคิดของการทำกิจกรรมเพื่อสังคมด้วยการให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมเพื่อช่วยขับเคลื่อนโครงการด้านสุขภาพ

05

เพิ่มโอกาสการซักถาม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเวลาอย่างเพียงพอในการซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

1 การจัดการระบบคลินิกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โคนหนองนาโมเดล

2 วิธีการเลือกสมุนไพรมาปลูกให้ตรงกับโรคที่พบบ่อยในพื้นที่

3 การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

4 หลักการใช้ยารู ล้อม รักษา

5 เรื่องรสยา เพื่อนำมาปรุงยาได้ตรงกับโรค

6 หลักการปรุงอาหารแก้อาการตามกลุ่มโรค

7 หลักการเลือกกรสยาเพื่อเข้าสู่รูปธาตุ

8 หัตถการเพื่อนำมาใช้ในคลินิก

9 ลำดับความแรงของรสยา

10 หลักการตั้งตำรับยาเพื่อเข้าสู่ธาตุต่างๆ

กลุ่มที่ 2

ประโยชน์
จากการ
เรียนรู้ใน
โครงการ

TTMCM COURSE

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่อไป

กลุ่มที่ 2

การอบรมตามวิธีใหม่ ควรมี
ทีมงานที่เชี่ยวชาญด้านนี้

หัวข้อครั้งต่อไป คือการทำ
ตลาดออนไลน์

การสร้างเครือข่ายการปลูก
สมุนไพรที่หายาก

การตั้งศูนย์กลางการแพทย์
แผนไทยและแพทย์ทางเลือก
เพื่อให้นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจ
ได้ฝึกงานและเรียนรู้

TTMCM COURSE

ประโยชน์จากการเรียนรู้ในโครงการครั้งนี้

กลุ่มที่ 3

1. ได้เรียนรู้การจำแนกยาจากสมุนไพรชนิดต่างๆ และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการรักษา
2. สามารถนำความรู้ที่ได้มาประกอบการวินิจฉัย และเป็นแนวทางในการรักษาโรคให้กับผู้ป่วยโรคต่างๆ ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น
3. เรียนรู้เรื่องโคกหนองนาโมเดล ทำให้สามารถจัดสรรพื้นที่ของการปลูกสมุนไพรเพื่อนำมาใช้ในคลินิก และสามารถนำมารักษาผู้ป่วยได้ รวมไปถึงจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อจัดจำหน่าย
4. การวิเคราะห์การตรวจคนไข้ การวางยา การนำเอาความรู้เรื่องยาและตำรับยาที่หลากหลายไปใช้ในคลินิก สามารถนำแนวคิดและประสบการณ์ของอาจารย์หลายๆ ท่าน ที่ได้ใช้สมุนไพรในการรักษาผู้ไข้มาแล้วนำมาดูแลตัวเองและคนในครอบครัว รวมไปถึงคนป่วยที่มารับการรักษาในฐานะแพทย์แผนไทย สามารถนำไปในการเชื่อมโยงความคิดแนวทางการรักษาร่วมกันกับแพทย์แผนปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น
5. สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการรักษาโรคให้หายอย่างยั่งยืน
6. ได้ความรู้เกี่ยวกับการปรุงอาหารเป็นยา
7. การใช้ศาสตร์องค์ความรู้พื้นบ้านในการดูแลสุขภาพ

TTMCM COURSE

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่อไป

กลุ่มที่ 3

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
THAILAND AND INDONESIA PUBLIC HEALTH CENTER

1. อยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อ 1 ปี
2. อยากให้มีการจัดหมวดหมู่ของผู้เข้าอบรม ในความรู้ของแต่ละกลุ่มเพื่อความเข้าใจตามแบบแพทย์แผนไทยมากขึ้น
3. อยากให้มีการสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปรุงยา ที่การปรับใช้ยาตามพิภัดเพื่อมารักษาผู้ป่วย
4. อยากให้มีการอบรม เรื่องการวิเคราะห์ยาในตำรับและพิภัด และผลจากการใช้ยากับคนไข้ที่ได้ใช้จริงมาแล้ว มาให้ความรู้มากกว่านี้
5. อยากให้มีการอบรมให้ความรู้แบบนี้ทุกปี
6. อยากให้เพิ่มโอกาสกับทุกๆ ท่านในการเข้าร่วมการอบรม อยากให้เพิ่มรอบการอบรม และเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมให้มากยิ่งขึ้น

1. สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

- 1 นำความรู้เรื่อง โลกหนองนา และเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกิจการ โดยอยู่บนพื้นฐานพึ่งพาตนเอง ก่อให้เกิดความยั่งยืนในกิจการ
- 2 นำหลักโลกหนองนามาปรับใช้ในพื้นที่กิจการของเรา เช่น บริการเพื่อสุขภาพมีการปลูกสมุนไพรไว้ใช้ในกิจการ
- 3 เป็นฐานความรู้ และส่งเสริมสุขภาพให้แก่ชุมชน

1 .สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

4 นำหลักการแพทย์แผนไทยในภาวะการระบาดของโรคโควิด 19 ไปใช้ดูแลตนเอง ครอบครัวและคนไข้ ได้อย่างเหมาะสม

5 ได้รับความรู้ด้านสมุนไพรในตำรับยาแผนไทยตามคัมภีร์ตักศิลาสำหรับภาวะการระบาดของโรคโควิด 19 เพื่อทำไปใช้รักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6 เพิ่มความมั่นใจในการใช้สมุนไพรและแพทย์แผนไทยในดูแลสุขภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดค่าใช้จ่าย

1. สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

7 ได้รับความรู้และประสบการณ์การใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย

8 เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกัญชา ที่มีประโยชน์ในการรักษาทางการแพทย์แผนไทย ทั้งการนำมาใช้เป็นยา อาหาร ผลิตภัณฑ์กัญชา

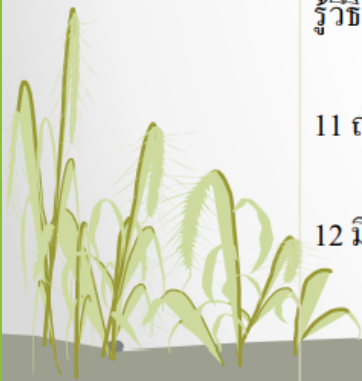
1 .สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

9 นำความรู้และประสบการณ์จากวิทยาการตามหลักการวินิจฉัยโรคและตรวจสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการแพทย์แผนไทย มาใช้ดูแลคนไข้

10 สามารถนำตำรับยาแผนไทยที่ควรมีไว้ประจำบ้าน และคลินิก เพื่อดูแลตนเอง และคนไข้ รู้วิธีปรุงยาที่ถูกต้อง

11 ถ่ายทอดความรู้จากวิทยาการให้แก่ชุมชนได้ เช่น น้ำสมุนไพร

12 มีการแบ่งปัน สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้และสมุนไพร

1. สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

13 ได้ทราบหลักการประยุกต์องค์ความรู้ตามรสชาติเพื่อพัฒนาเป็นเมนูอาหารตามแนวทางการแพทย์แผนไทย

14 ทำให้รู้เรื่องกลไกของรสชาติ 9 รส และ 81 รส เพื่อนำตัวยาเข้าสู่รูปธาตุ ตรีธาตุ

15 ได้ความรู้จากเมนูอาหารธรรมดาสามารถเสริมสมุนไพรให้เหมาะกับอาการและฤดูกาลได้

1. สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

16 ได้ประสบการณ์ตรงจากสมุนไพรรักษาโรค ได้วิเคราะห์สของตำรับยาตามแนวทางการแพทย์แผนไทยและหลักการปรุงยาตามแนวทางการแพทย์แผนไทย

17 มีความเข้าใจแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพมากขึ้น และสามารถต่อยอดในกิจการ หรือธุรกิจ

1 .สิ่งใดที่ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ครั้งนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจการ หรือหน่วยงานของท่าน คืออะไร และ จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

18 สามารถเลือกใช้หลักหัตถเวชในการดูแลสุขภาพตามแนวทางการแพทย์แผนไทย ในการดูแลตนเอง และสามารถประยุกต์ใช้ในกิจการ ได้เพื่อให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

19 .ให้เข้าถึงจิตอาสาโดยใช้การหัตถการ เช่น การนวด ข่าชา สุขยา อบชา นั่งถ่าน

๒.ข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

- 1 ให้มีความร่วมมือเครือข่ายธุรกิจสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรม
- 2 ให้มีการแบ่งปันความรู้ทางการแพทย์แผนไทยสู่ประชาชนให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น
- 3 มีกิจกรรมเยี่ยมชมศึกษาดูงานคลินิกแพทย์แผนไทย สวนสมุนไพร ตามหลักโคกหนองนาโมเดล

ประโยชน์จากการเรียนรู้ในโครงการครั้งนี้

7. ได้เรียนรู้หลักเวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทย ทำให้มีความรู้เรื่องโรค การวินิจฉัย หลักการรักษาโรค รสและสรรพคุณของสมุนไพร ยาตำรับต่างๆ หลักการปรุงยาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับการรักษา องค์ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาแพทย์แผนไทยและผู้สนใจ

8. การทำเมดิคอลสปาที่นำเอาแพทย์แผนไทยมาเข้าร่วมในการให้บริการ

9. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์แผนไทยบรรจุภัณฑ์ช่องทางการจัดจำหน่าย

10. อาหารเป็นยาสร้างเมนูใหม่ใหม่จากสมุนไพรเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเหมาะกับโรคต่างๆ และไม่ต้องทานอาหารที่จำเจ

11. ส่งเสริมและอบรมให้มีการใช้สมุนไพรใกล้ตัวที่หาได้ง่ายในการดูแลรักษาโรคเบื้องต้นแบบพอเพียง งบประมาณก็เอาตัวรอดได้ เช่น หมอเมืองในอดีตที่ใช้ตัวยาไม่กี่ตัวดูแลผู้ใช้

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมต่อไป

- 1.อยากให้มีการอบรมให้ความรู้แบบนี้ทุกปี
- 2.ระยะเวลาการอบรมยาวไปนิดนึง
- 3.ถ้าต้องการทำโลกหนองนาต้องดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยงานไหน
- 4.อยากส่งเสริมและอบรมให้มีการใช้สมุนไพรใกล้ตัวที่หาได้ง่ายในการดูแลรักษาโรคเบื้องต้นแบบพอเพียง งบประมาณน้อยก็เอาตัวรอดได้ เช่นหมอมือเมืองในอดีตที่ใช้ตัวยาไม่ก็ตัวดูแลผู้ใช้
- 5.การวิเคราะห์ยาในตำหรับแต่ละตัวและผลจากการใช้จริงกับคนไข้(แบบที่ อจ. เนตรดาว) มาให้ความรู้
- 6.ยาสมุนไพรท้องถิ่นที่ใช้กับคนเมืองเหนือ มีอะไรบ้าง อยากให้สืบสานยาเมืองไว้ เช่น ยาผงแดง ยาปี
- 7.อยากให้หมอมือเมืองมาแชร์ประสบการณ์ ใช้ยาตามสูตรของแต่ละท่าน
- 8.เชิญหมอมือพื้นบ้านหมอมือเมือง ทำเนียบชีวประวัติ
- 9.ทำคัมภีร์ล้านนา มีตำรับยาพื้นบ้านแพทย์แผนไทยล้านนา ตำรับยาที่เกิดขึ้นมาใหม่ สมุนไพรที่ใช้ทดแทนกันได้
10. น่าจะ มี Wellness Model ด้วยค่ะ
- 11.อยากให้พาไปศึกษาดูงานคลินิกแพทย์แผนไทยและโลกหนองนา
- 12.อยากให้เชิญใหม่มีพิชิตภัณฑ์แพทย์แผนไทยและหมอมือพื้นบ้าน
13. ส่งเสริมองค์กรเอกชนที่มีความพร้อมทำโครงการต่อยอด เพื่อการทำงานที่ต่อเนื่อง เช่น สมาพันธ์ สมาคม ชมรมฯ ที่ทำงานด้านแพทย์แผนไทยและหมอมือพื้นบ้าน ได้ทำงานได้อย่างคล่องตัวและมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาล้านนา
- 14.ทำโรงบดสมุนไพรให้เครือข่ายมาใช้บริการ